

Ääntäminen

Vokaalit

lyhyt	pitkä				
a	aa			ä	ää
sana	aamu			päivä	päivää
o	oo	e	ee	ö	öö
ovi	koodi	terve	anteeksi	söpö	insinööri
u	uu	i	ii	y	yy
tuli	tuuli	tili	tiili	hyvä	tyyli

Kaksi eri vokaalia samassa tavussa (difftongit)

ai nainen	au kaunis	äy käydä	ie kieli
ei eilen	eu Eurooppa	öy köyhä	uo juoda
oi toinen	iu tiukka	ey keskeytys	yö syödä
ui uida	ou koulu	iy vihkiytyä	
yi lyijy			
äi äiti			
öi töissä			

Kaksi eri vokaalia eri tavuissa (vokaaliyhtymät)

ia piano	ua haluan	ae laella	oa siivoan	ea vaikea
io kolmio	ue luen	ao vaot	oe koe	eo seos
iä etsiä	yä Yäk!	äe näen	öä lähtöä	eä tärkeä
iö yksiö	ye yhtye	öö näön	öe säilöessä	

Konsonantit

lyhyt		pitkä	
s	kisa	ss	kissa
l	tuli	ll	tulli
r	pora	rr	porras
m	kumi	mm	kummi
n	sana	nn	Sanna
nk [ŋ]	kenkä	nk [ŋŋ]	kengät
k	kuka	kk	kukka
p	rapu	pp	rappu
t	mato	tt	matto

vain lyhyt

v	vene, ovi
h	hullu, tyhmä
j	juna, myyjä
d	radio, sydän

muut konsonantit

b	banaani
c	cocktail
f	fakta
g	gorilla
w	wc
x	xylitol
z	pizza
q	Lindqvist

Sanapaino

Sanapaino on aina 1. tavulla.

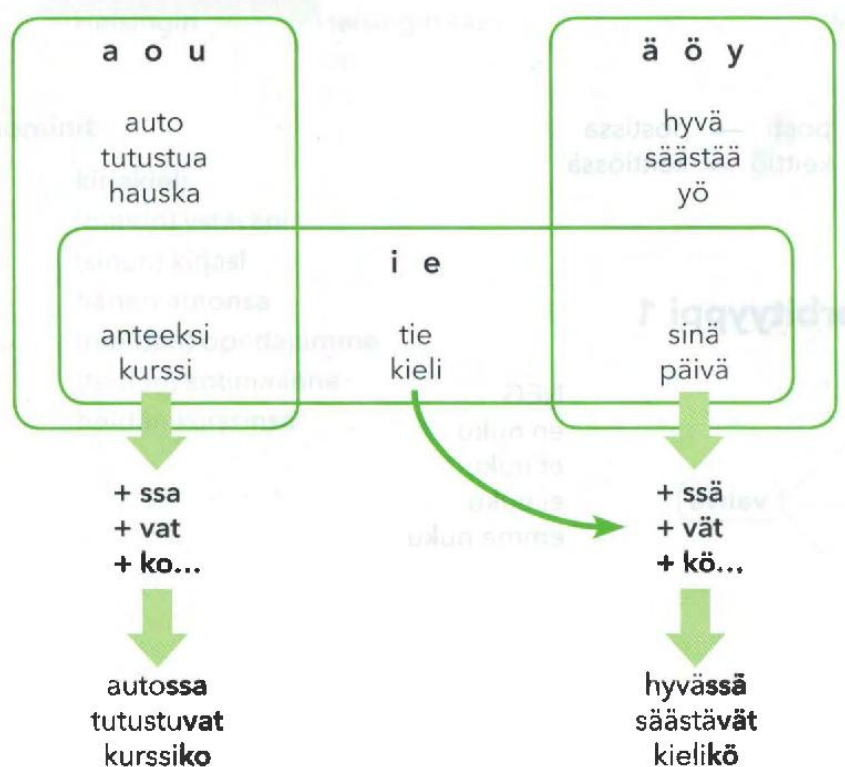
Helsinki hotelli museo professori spagetti aurinko kaupunki

Intonaatio

Minä olen suomalainen.

Oletko sinä suomalainen?

Vokaaliharmonia

Yhdyssanat:

suklaajäätelö + ssa/ssä → suklaajäätelössä

K-p-t-vaihtelu

NOMINATIIVI	kauppa	vahva
PARTITIIVI	kauppaa	
VARTALO	kaupa-	
GENETIIVI	kaupan	vahva
S-MIHIN	kauppaan	
S-MISSÄ	kaupassa	
S-MISTÄ	kaupasta	
L-MIHIN	kaupalle	
L-MISSÄ	kaupalla	
L-MISTÄ	kaupalta	
MONIKKO	kaupat	

vahva → heikko

kk → k

pp → p

tt → t

k → -

p → v

t → d

nk → ng

mp → mm

nt → nn

lt → ll

rt → rr

Ei k-p-t-vaihtelua:

- hk, sk, st, tk
- 2 vokaalia lopussa

posti → postissa

keittiö → keittiössä

K-p-t-vaihtelu: verbityyppi 1

minä	nukkua	vahva	NEG.
sinä	nukun		en nuku
hän	nukut		et nuku
me	nukkuu		ei nuku
te	nukumme		emme nuku
he	nukutte		ette nuku
	nukkuvat		eivät nuku

K-p-t-vaihtelu: verbityyppi 3 ja 4

		heikko
	jutella (3)	tavata (4)
	juttele-	tapaa-
minä	juttelen	tapaan
sinä	juttelet	tapaat
hän	juttelee	tapaa
me	juttelemme	tapaaamme
te	juttelette	tapaatte
he	juttelevat	tapaaavat
		vahva

k-p-t

kk ← k

pp ← p

tt ← t

k ← -

p ← v

t ← d

nk ← ng

mp ← mm

nt ← nn

lt ← ll

rt ← rr

Monikko t**yksikkö**

kaupunki
hyvä ystävä

monikko

kaupungit
hyvät ystävät

Genetiivi n**Kuka?**

Alex
kiva tyttö

Kenen?

Alexin
kivan tytön

Alexin kotimaa
kivan tytön nimi

Mikä?

Helsinki

Minkä?

Helsingin

Helsingin sää

Persoonapronominit

minun ystävä

sinun kirja

hänen auto

meidän opettaja

teidän kotimaa

heidän kurssi

kirjakieli

(minun) ystäväni

(sinun) kirjasi

hänen autonsa

(meidän) opettajamme

(teidän) kotimaanne

heidän kurssinsa

Partitiivi

Partitiivin muodostus

V + a/ä	VV tai K + ta/tä	e + tta/ttä
taloa kylmää	maata puhelin ta	huonetta venettä

HUOM! **ia/ea/eä** → **a/ä**

vaikea
vaikeaa

V = vokaali
VV = 2 vokaalia
K = konsonantti

HUOM! Partitiivissa ei k-p-t-vaihtelua.

Persoonapronominin partitiivi

Kuka?	Ketä?
minä	minua
sinä	sinua
hän	häntä
me	meitä
te	teitä
he	heitä

Partitiivin käyttö

- Numero + P**
pitkä mies 9 pitkä miestä
- Verbi + P**
esim. rakastaa + P Pedro rakastaa Hannaa.
Katso partitiiviverbit s. 321.
- Minulla ei ole + P**
Pedrolla ei ole autoa.

Ainesanat partitiivissa

- Lauseen loppu (verbin jälkeen): ainesana on partitiivissa**
Me syömme salaattia.
- Lauseen alku (ennen verbiä): ainesana ei partitiivissa**
Keitto maksaa 5,90 €.
- Ainesana + on ei ole + adjektiivi partitiivissa**
Rakkaus on kaunista.

HUOM! Kirja on hyvä. (Kirja ei ole ainesana.)

Paikansijat

	Mihin?	Missä?	Mistä?
S <ul style="list-style-type: none"> • sisällä • kaupungit normaalisti 	S-MIHIN (illatiivi) Vn, hVn, seen Mies menee taloon.	S-MISSÄ (inessiivi) ssa/ssä Mies on talossa.	S-MISTÄ (elatiivi) sta/stä Mies tulee talosta.
L <ul style="list-style-type: none"> • päällä • lähellä • jotkin kaupungit • lomalla, asemalla, kurssilla, matkalla, tauolla, ulkomailla 	L-MIHIN (allatiivi) lle Mies menee terassille.	L-MILLÄ (adessiivi) lla/llä Mies on terassilla.	L-MILTÄ (ablatiivi) lta/ltä Mies tulee terassilta.

HUOM!

adjektiivi + substantiivi

Minä asun vihreässä talossa.

S-MIHIN (illatiivi)

1 vokaali

Vn

kouluun
kauppaan

vahva

lyhyt sana:
2 vokaalia

hVn

maahan
yöhön

pitkä sana:
2 samaa vokaalia

seen

Porvooseen
harmaaseen

V = vokaali

HUOM!

2 eri vokaalia: keittiöön

Ihminen

Kenelle?

lle

L-sijat

Vien kirjan Liisalle.

Kenellä?

lla/llä

Kirja on Liisalla.

Keneltä?

lta/ltä

Haen kirjan Liisalta.

Pronomininit

Persoonapronomininit

N	minä	sinä	hän	me	te	he
P	minua	sinua	häntä	meitä	teitä	heitä
V	minu-	sinu-	häne-	mei-	tei-	hei-
G	minun	sinun	hänen	meidän	teidän	heidän
OBJ	minut	sinut	hänet	meidät	teidät	heidät
S-MIHIN	minuun	sinuun	häneen	meihin	teihin	heihin
S-MISSÄ	minussa	sinussa	hänessä	meissä	teissä	heissä
S-MISTÄ	minusta	sinusta	hänestä	meistä	teistä	heistä
L-MIHIN	minulle	sinulle	hänelle	meille	teille	heille
L-MISSÄ	minulla	sinulla	hänellä	meillä	teillä	heillä
L-MISTÄ	minulta	sinulta	häneltä	meiltä	teiltä	heiltä

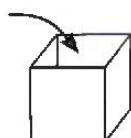
Demonstratiivipronomininit

N	tämä	tuo	se	mikä	kuka
P	tätä	tuota	sitä	mitä	ketä
V	tä-	tuo-	si-/sii-	mi-	kene-
G	tämän	tuon	sen	minkä	kenen
S-MIHIN	tähän	tuohon	siihen	mihin	keneen
S-MISSÄ	tässä	tuossa	siinä	missä	kenessä
S-MISTÄ	tästä	tuosta	siitä	mistä	kenestä
L-MIHIN	tälle	tuolle	sille	mille	kenelle
L-MISSÄ	tällä	tuolla	sillä	millä	kenellä
L-MISTÄ	tältä	tuolta	siltä	miltä	keltä
MON	nämä	nuo	ne	mitkä	ketkä

Kysymyssanat mikä ja kuka

Täällä – tuolla – siellä

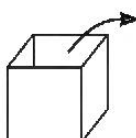
Mihin?

tänne
tuonne
sinne

Missä?

täällä
tuolla
siellä

Mistä?

täältä
tuolta
sieltä

Sanatyypit

	e
N	huone
P	huonetta
VARTALO	huonee-
G	huoneen
S-MIHIN	huoneeseen
S-MISSÄ	huoneessa
S-MISTÄ	huoneesta
L-MIHIN	huoneelle
L-MISSÄ	huoneella
L-MISTÄ	huoneelta
MON	huoneet

	nen
	suomalainen
	suomalaista
	suomalaise-
	suomalaisen
	suomalaiseen
	suomalaisessa
	suomalaisesta
	suomalaiselle
	suomalaisella
	suomalaiselta
	suomalaiset

	i → i	k-p-tl
N	hotelli	pankki
P	hotellia	pankkia
VARTALO	hotelli-	panki-
G	hotellin	pankin
S-MIHIN	hotelliin	pankkiin
S-MISSÄ	hotellissa	pankissa
S-MISTÄ	hotellista	pankista
L-MIHIN	hotellille	pankille
L-MISSÄ	hotellilla	pankilla
L-MISTÄ	hotellilta	pankilta
MON	hotellit	pankit

	i → e: kieli	i → e: järvi	k-p-tl
	kieli	järvi	lehti
	kieltä	järveä	lehteä
	kiele-	järve-	lehde-
	kielen	järven	lehden
	kieleen	järveen	lehteen
	kielessä	järvessä	lehdessä
	kielestä	järvestä	lehdestä
	kielälle	järvelle	lehdelle
	kielellä	järvellä	lehdellä
	kieltä	järveltä	lehdeltä
	kielet	järvet	lehdet

	si
N	uusi
P	uutta
VARTALO	uude-
G	uuden
S-MIHIN	uuteen
S-MISSÄ	uudessa
S-MISTÄ	uudesta
L-MIHIN	uudelle
L-MISSÄ	uudella
L-MISTÄ	uudelta
MON	uudet

	us/ys/os/ös/es
	yritys
	yritystä
	yritykse-
	yrityksen
	yritykseen
	yrityksessä
	yrityksestä
	yritykselle
	yrityksellä
	yritykseltä
	yritykset

Verbin persoonataivutus

	puhua	a/ä
(minä)	puhun	n
(sinä)	puhut	t
hän / se	puhuu	V
(me)	puhumme	mme
(te)	puhutte	tte
he / ne	puhuvat	vat/vät
(Te)	puhutte	tte

Negatiivinen lause

neg. verbi	vartalo	
en	puhu X	en puhu
et	↓	et puhu
ei	puhu	ei puhu
emme		emme puhu
ette		ette puhu
eivät		eivät puhu
ette		ette puhu

Verbi + verbi

		persoonamuoto	infinitiivi	
haluta voida osata tykkätä	+ inf.	Minä Me Elli Minä	haluan voimme ei osaa tykkään	mennä ostaa lukea. uida. kotiin! jäätelöä.

osata (taito) Osaatko sinä uida?
Minä en osaa soittaa pianoa.

voida (mahdollisuus) Voitko auttaa minua?
Michel ei voi tulla tänään kurssille.

Käskymuoto: sinä-persoonaa

inf.	vartalo	käsky	
	lue Ø	POS.	NEG.
	↓		
lukea	lue-	Lue!	Älä lue!
avata	avaa-	Avaa ovi!	Älä avaa ovea!

Verbityypit

Tyyppi 1

	a/ä	
infinitiivi	tanssia	
vartalo	tanssi-	
	tanssin	
	tanssit	
	tanssii ← pitkä vokaali	
	tanssimme	
	tanssitte	
	tanssivat	
		k-p-t!
	nukkua	
	nuku-	
	nukun	
	nukut	
	nukkuu	
	nukumme	
	nukutte	
	nukkuvat	

Tyyppi 2

	da/dä	
infinitiivi	syödä	
vartalo	syö-	
	syön	
	syöt	
	syö ← ei pitkää vokaalia	
	syömme	
	syötte	
	syövät	
		HUOM!
	tehdä	nähdä
	tee-	näe-
	teen	näen
	teet	näet
	tekee	näkee
	teemme	näemme
	teette	näette
	tekevät	näkevät

Tyyppi 3 e

	la/lä		
	s + ta/tä		
	na/nä		
infinitiivi	kävellä	nousta	mennä
vartalo	kävele-	nouse-	mene-
	kävelen	nousen	menin
	kävelet	nouset	menet
	kävelee ← pitkä vokaali	nousee	menee
	kävelemme	nousemme	menemme
	kävelette	nousette	menette
	kävelevät	nousevat	menevät
			k-p-t!
			jutella
			juttele-
			juttelen
			juttelet
			juttelee
			juttelemme
			juttelette
			juttelevat

Tyyppi 4 a

	vokaali + ta/tä	
infinitiivi	siivota	
vartalo	siivoa-	
	siivoan	
	siivoat	
	siivoaa ← pitkä vokaali	
	siivoamme	
	siivoatte	
	siivoavat	
		k-p-t!
		tavata
		tapaa-
		tapaan
		tapaat
		tapaa
		tapaaamme
		tapaatte
		tapaaavat

Tyyppi 5 tse

	i + ta/tä	
infinitiivi	valita	
vartalo	valitse-	
	valitsen	
	valitset	
	valitsee ← pitkä vokaali	
	valitsemme	
	valitsette	
	valitsevat	

Verbi + P

auttaa	Voitko auttaa minua?
etsiä	Olga etsii työpaikkaa.
häiritä	Anteeksi, voinko häiritä sinua?
juhlia	Juhlimme Tiinan syntymäpäivää lauantaina.
katsoa	Me katsomme televisiota.
odottaa	Jussi odottaa Liisaa bussipysäkillä.
opiskella	Minä opiskelen historiaa, suomea ja englantia.
pelata	Kalle pelaa jalkapalloa.
puhua + kieli	Julia puhuu saksaa.
rakastaa	Minä rakastan Lauraa.
soittaa + musiikki	Pedro soittaa kitaraa.
ymmärtää	Ymmärrätkö englantia?

Verbi + sta/stä (aihe)

puhua	Suomalaiset puhuvat usein säästä.
kertoa	Jari kertoo projektista.
jutella	Me juttelemme kurssista.
kirjoittaa	Professori Nieminen kirjoittaa Suomen historiasta.
keskustella	Työkaverit keskustelevat lomasta.

Verbi + lta/ltä

maistua	Pedron pastasalaatti maistuu tuluselta.
näyttää	Sitruunapiirakka näyttää tosi hyvältä.
kysyä	Kysy opettajalta!
pyytää	Lapsi pyytää isältä rahaa.

Muut

mennä + MIHIN	→ Hän menee kauppaan. He menevät torille.
käydä + MISSÄ	↔ Hän käy kaupassa. He käyvät torilla.
ostaa + MISTÄ	Kerttu ostaa leipää kaupasta ja kalaa torilta.
sopia + lle	Keltainen väri sopii sinulle.

Lausetyypit

Kysymyssanat

Kuka?	Milloin?	Mihin?	Miksi?	Millainen?
Mikä? (<i>olla-verbi</i>)	Mihin aikaan?	Missä?	Kuinka? (<i>adjektiivi</i>)	Minkämaalainen?
Mitä? (<i>muut verbit</i>)	Monelta?	Mistä?	Miten? (<i>verbi</i>)	Minkävärinen?
				Minkänäköinen?

Sanajärjestys

Kysymyssana	subjekti	verbi
Kuka	sinä	olet?
Mitä kieltä	te	puhutte?

Ko/kö-kysymys

(Sinä)	olet	suomalainen.
Oletko	(sinä)	suomalainen?

(Sinä)	et	puhu englantia.
Etkö	(sinä)	puhu englantia?

Vastaus ko/kö-kysymykseen

Puhutko sinä englantia? - Puhun.
- En.

Minulla on...

POS.

Illa/llä + on

Minulla on	pieni koira.
Olgalla on	sauna.
Vanhalla opettajalla on	tietokone.

NEG.

Illa/llä + ei ole + P

Minulla ei ole	pientä koiraa.
Olgalla ei ole	saunaa.
Vanhalla opettajalla ei ole	tietokonetta.

HUOM! Ei partitiivia:

Minulla ei ole nälkä / jano / kiire / kuuma / kylmä.

Huoneessa on...

POS.

ssa/ssä lla/llä + on

Suomessa on 5,5 miljoonaa ihmistä.
Lattialla on matto.
Huoneessa on sohva, pöytä ja hylly.

NEG.

ssa/ssä lla/llä + ei ole + P

Suomessa ei ole kuningasta.
Lattialla ei ole mattoa.
Keittiössä ei ole isoa pöytää.

On hauskaa...

on / ei ole + adj. P + inf.

On hauskaa matkustaa Tampereelle.
Ei ole kivaa herätä joka aamu kuudelta.

Objekti

Genetiivi **n**

Avaamme ikkunan.
Tunnetko **heidät**?

Huom! Persoonapronominit

Kenet?

minut	meidät
sinut	teidät
hänet	heidät

Partitiivi

- **Negatiivinen lause**
Emme avaa ikkunaa.
Minä en tunne **heitä**.
- **Ainesanat**
Juotko teetä?
- **Verbi + P**
Tytöt pelaavat jalkapalloa.

Monikko **t**

Avaamme ikkunat.

Postpositiot ja prepositiot

G +

edessä
takana
vieressä
oikealla puolella
vasemmalla puolella
välissä
keskellä
ympärillä
ääressä
päällä
alla

kanssa
jälkeen

ennen + P

Pedro istuu ikkunan **edessä**.
Vieraat polttavat tupakkaa oven **takana**.
Pieni pöytä on sohvan **vieressä**.
Olga istuu Alexin **oikealla puolella**.
Janita istuu Alexin **vasemmalla puolella**.
Alex istuu Olgan ja Janitan **välissä**.
Kynttilät ovat pöydän **keskellä**.
Veijo, Jenni ja Sami seisovat Pedron **ympärillä**.
Hanna ja Meri istuvat pöydän **ääressä**.
Lamppulaatikko on kaapin **päällä**.
Olgan lasi on pöydän **alla**.

Pedro asuu Hannan **kanssa**.
Koulun **jälkeen** Kalle pelaa jalkapalloa.

Kalle käy suihkussa **ennen** aamupalaa.

Milloin?

Kello

Mitä kello on?

Kello on neljä.

Kello on viisitoista/varttia yli neljä.

Kello on puoli viisi.

Kello on viisitoista/varttia vaille viisi.

8.00 Kello on kahdeksan aamulla.
20.00 Kello on kahdeksan illalla.

Mihin aikaan? = Monelta? **Ita/ltä**

klo 13 / klo 01	kello yksi	=	yhdeltä
klo 14 / klo 02	kello kaksi	=	kahdelta
klo 15 / klo 03	kello kolme	=	kolmelta
klo 16 / klo 04	kello neljä	=	neljältä
klo 17 / klo 05	kello viisi	=	viideltä
klo 18 / klo 06	kello kuusi	=	kuudelta
klo 19 / klo 07	kello seitsemän	=	seitsemältä
klo 20 / klo 08	kello kahdeksan	=	kahdeksalta
klo 21 / klo 09	kello yhdeksän	=	yhdeksältä
klo 22 / klo 10	kello kymmenen	=	kymmeneltä
klo 23 / klo 11	kello yksitoista	=	yhdeksätoista
klo 24 / klo 12	kello kaksitoista	=	kahdeksatoista

Viikonpäivät **na/nä**

maanantai	maanantaina
tiistai	tiistaina
keskiviikko	keskiviikkona
torstai	torstaina
perjantai	perjantaina
lauantai	lauantaina
sunnuntai	sunnuntaina
viikonloppu	viikonloppuna

joka maanantai = maanantaisin

Vuorokausi (24 h) **lla/llä**

aamu	aamulla
aamupäivä	aamupäivällä
päivä	päivällä
iltapäivä	iltapäivällä
ilta	illalla
yö	yöllä
aamuyö	aamuyöllä

Kuukaudet ssa/ssä

1. tammikuu	tammikuussa
2. helmikuu	helmikuussa
3. maaliskuu	maalikuussa
4. huhtikuu	huhtikuussa
5. toukokuu	toukokuussa
6. kesäkuu	kesäkuussa
7. heinäkuu	heinäkuussa
8. elokuu	elokuussa
9. syyskuu	syyskuussa
10. lokakuu	lokakuussa
11. marraskuu	marraskuussa
12. joulukuu	joulukuussa

Vuodenajat lla/llä

talvi	talvella
kevät	keväällä
kesä	kesällä
syksy	syksyllä

Päiväys

31.1.2020

Tänään on 31. tammikuuta 2020.

Monesko päivä tänään on?

Tänään on 12. marraskuuta.

Milloin sinun syntymäpäivä on?

Minun syntymäpäivä on 17. elokuuta.

Minä päivänä joulukuu on?

Joulukuu on 24. joulukuuta.

Järjestysluvut

1. ensimmäinen	11. yhdestoista	21. kahdeskymmenesensimmäinen
2. toinen	12. kahdestoista	22. kahdeskymmenestoinen
3. kolmas	13. kolmastoista	23. kahdeskymmeneskolmas
4. neljäs	14. neljästoista	24. kahdeskymmenesneljäs
5. viides	15. viidestoista	25. kahdeskymmenesviides
6. kuudes	16. kuudestoista	26. kahdeskymmeneskuudes
7. seitsemäs	17. seitsemästoista	27. kahdeskymmenesseitsemäs
8. kahdeksas	18. kahdeksastoista	28. kahdeskymmeneskahdeksas
9. yhdeksäs	19. yhdeksästoista	29. kahdeskymmenesyhdeksäs
10. kymmenes	20. kahdeskymmenes	30. kolmaskymmenes
		31. kolmaskymmenesensimmäinen